

TÒA ÁN NHÂN DÂN TP. RẠCH GIÁ CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TỈNH KIÊN GIANG **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 04/2023/QĐST-DS

Ngày: 29 - 3 - 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ RẠCH GIÁ – KIÊN GIANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thu In - Thẩm phán

Thư ký phiên họp: Bà Trần Thị Mỹ Linh - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang tham gia phiên họp: Bà Vũ Thị Thu - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 3 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 11/2022/TLST-DS ngày 07 tháng 11 năm 2022, về yêu cầu “*Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp số: 02/2023/QĐST-DS ngày 20 tháng 3 năm 2023 gồm những người tham gia tố tụng sau:

* Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị Thu H (tên gọi khác Trần Thu H), sinh năm 1961 (*có mặt*).

Địa chỉ: số 44, đường Đ, khu phố 2, phường L, thành phố R, tỉnh Kiên Giang.

* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Anh Trần Hà G, sinh năm 1984 (*có đơn xin vắng mặt*);

- Anh Trần Hà T, sinh năm 1994 (*có đơn xin vắng mặt*);

Cùng địa chỉ: số 44, đường Đ, khu phố 2, phường L, thành phố R, tỉnh Kiên Giang.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và lời khai trong quá trình giải quyết việc dân sự bà Trần Thị Thu H thống nhất trình bày: Do ông Trần Văn H1 bị bệnh sa sút trí tuệ; hiện nay ông H1 không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình nên bà Trần Thị Thu H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Văn H1 là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Rạch Giá nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là anh Trần Hà G, anh Trần Hà T có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Căn cứ Điều 228 Bộ luật tố tụng dân sự, thống nhất giải quyết vắng mặt đối với anh Trần Hà G, anh Trần Hà T.

[2] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu bà Trần Thị Thu H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Văn H1 là người mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, Tòa án xác định quan hệ pháp luật là “Việc dân sự yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo quy định tại 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự thì việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang.

[3] Về nội dung việc dân sự:

Xét yêu cầu và lời trình bày của người yêu cầu và các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự Tòa án nhân dân thành phố Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang nhận định:

Bà Trần Thị Thu H và ông Trần Văn H1 chung sống với nhau có đăng ký kết hôn tại Ủy ban nhân dân phường T, thị xã R (nay là thành phố R, tỉnh Kiên Giang vào ngày 24/3/1984 theo quy định của pháp luật về Luật Hôn nhân và gia đình nên đây là hôn nhân hợp pháp. Nên việc bà Trần Thị Thu H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Văn H1 mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định pháp luật.

Ông Trần Văn H1 bị bệnh sa sút trí tuệ. Đến ngày 16/3/2023 ông H1 được Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ kết luận: Về y học: có bệnh lý tâm thần, mất trí trong bệnh mạch máu (F01 - ICD10); Về năng lực: hiện tại mất khả năng nhận thức và điều hành hành vi. Nên bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Văn H1 mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Rạch Giá có ý kiến phát biểu tại phiên họp như sau: Về thẩm quyền thụ lý, giải quyết: Tòa án nhân dân thành phố Rạch Giá thụ lý giải quyết đúng thẩm quyền quy định tại điểm a, khoản 2, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự. Việc gửi hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu đúng theo quy định tại khoản 3 Điều 36 Bộ luật tố tụng dân sự.

Thẩm phán được phân công giải quyết việc dân sự đã thực hiện đúng theo quy định pháp luật, người tham gia tố tụng đã thực hiện đúng theo quy định của pháp luật.

Quan điểm giải quyết việc dân sự: Căn cứ vào tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, nhận thấy hiện tại ông H1 bị mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi theo Kết luận giám định pháp y tâm thần của Trung tâm pháp y khu vực Tây Nam Bộ. Do đó, bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với ông H1 là có cơ sở, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015.

Nhận thấy, bà Trần Thị Thu H yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Trần Văn H1 và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Rạch Giá là có căn cứ, phù hợp quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 nên cần được chấp nhận.

Tại khoản 1 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: “Trường hợp vợ là người mất năng lực hành vi dân sự thì chồng là người giám hộ; nếu chồng là người mất năng lực hành vi dân sự thì vợ là người giám hộ”. Do vậy, bà Trần Thị Thu H là người giám hộ đương nhiên của ông Trần Văn H1.

Về lệ phí: Bà Trần Thị Thu H là người cao tuổi, nên được miễn lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12, Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149; Điều 228 Bộ luật tố tụng dân sự;

Áp dụng Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Áp dụng khoản 1 Điều 22, khoản 1 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015;

Áp dụng Điều 9 Luật hôn nhân và gia đình năm 2014;

Áp dụng điểm đ, khoản 1 Điều 12 Nghị quyết quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy Ban Thường Vụ Quốc Hội.

- Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Thu H về việc yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Trần Văn H1.

- Tuyên bố: Ông Trần Văn H1 là người mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Trần Thị Thu H là người giám hộ đương nhiên của ông Trần Văn H1.

- Lệ phí giải quyết việc dân sự: Trần Thị Thu H là người cao tuổi, nên được miễn lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12, Nghị quyết

326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết công khai.

Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

* Nơi nhận:

- VKSND Tp. Rach Giá;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án./.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

TRẦN THU IN